

HRVATSKA, LJUBAV, NADA I MIR (PRVI DIO: KAKO ŽIVJETI LJUBAV?)

21 veljače, 2026

ByTihomir Luković

Evo, otvaram pitanje VOLIMO LI HRVATSKU, pitanje koje će mnogima izgledati trivijalno, ali da li je to pitanje ono kako će neki reći „šta to ovaj sad pita?“... mislim da ipak nije trivijalno, pa ajmo odmah *in medias res* na temu.

Kao povod za ovo pitanje i temu ljubav nagnala su me aktualna zbivanja koja su se kao valovi tsunami počela odvijati u Hrvatskoj nakon koncerta Thompsona koji je okupio oko 500 tisuća hrvatskih građana. Nakon koncerta uslijedio je izlazak na ulice jugo-komunističkih fašista koji su ulicama mahali neprimjerenim zastavama, zastavom bivše Jugoslavije, crnom prijetećom zastavom sa četničkom lubanjom, transparentima na ćirilicu i drugim alatima bunta i nasilja. I gle, **sve je to prošlo bez reakcije države i kažnjavanja agresije i nasilništva na Hrvatsku.** Nakon toga uslijedili su sve žešći sukobi koji su se sa ulice prenijeli na političku scenu koja je reagirala brojnim prijetećim istupima, a koji u jednoj barem minimalno uređenoj državi nisu prihvatljivi jer ulaze u domenu kažnjivoga. Sve to uznemirilo je ionako napeto hrvatsko društvo pa se moramo upitati što nam se to dešava? To me je nagnalo upitati sebe, ali i svih koji žive u Hrvatskoj, **VOLIMO LI HRVATSKU?**

Imao sam priliku neke poklonike tih nereda sa jugo-zastavama, onako diskretno pitati „voliš li Hrvatsku?“ na što su me čudno pogledali i rekli „jasno da volim“. Pitanje sam malo proširio na šire okruženje, ali odgovor je uvijek bio isti „VOLIM“.

Kada čitam u raznim medijima izjave svih, neću reći lijevih i desnih, jer mislim da se ta podjela izgubila u vremenu i u 5toj industrijskoj revoluciji, nego kada čitam izjave, recimo, Hajdaša, Tomaševića, Dalije, Benčićke, Taritaške i ostale bratije, ali također Plenkovića, Milanovića, kao i Anušića, Medveda, a zatim Grmoje, pa obiteljskog „dvojca“ Raspudići, Bulja i ostale, za koje opet mislim da će odgovor biti VOLIM HRVATSKU. Idemo dalje, pa moji branitelji, posebno dragovoljci, svi glasno vičemo VOLIMO HRVATSKU,,, VOLIMO SVOJ DOM ZA KOJI SMO SE BORILI I GINULI!

Nisam tu stao sa pitanjem, pa sam razmotrio što bi na to isto pitanje rekao Vučić ili pak onaj/ona njegova Brnabić(ka), zatim Dačić, i sva ta ćirilična bratija koja zasigurno sva uglas kaže VOLIMO HRVATSKU. Ajmo dalje, pa pitajmo Orbana ili pak vlasnike bankarskih lanaca koji su preuzeli hrvatske banke, a zatim i vlasnike stranih trgovačkih lanaca koji su preuzeli hrvatsko tržište prehrane, ili pak strane vlasnike hrvatskih medija koji polako gospodare hrvatskim medijskom prostorom i oblikuju mišljenje hrvatskih građana, ili pak pitajmo vlasnike mešetarskih fondova koji preuzimaju hrvatske marine i hrvatski turizam, VOLITE LI HRVATSKU, svi će nedvojbeno odgovoriti VOLIMO HRVATSKU! Pitajmo nadalje i naše iseljenike pa će zasigurno svi reći da vole Hrvatsku,,,, ali ipak odlaze...

I sad pogledajmo koliko silne ljubavi ima naša Hrvatska,,, hm,,, hm,,,. Naprosto se gušimo u toj bujici svekolike ljubavi koja je zapljusnula Hrvatsku i koja, kako izgleda, sve više raste! Ali u tom svekolikom ljubavnom klupku i u toj silnoj ljubavi koja je obasula Hrvatsku sve su se te ljubavi sukobile u jedan veliki problem koji eskalira do nivoa mržnje, pa se pitam **kako je moguće da se ljubav pretvori u mržnju?**

Što je tu problem? Što se tu dešava?

Da bi se došlo do odgovora potrebno se upitati koja su pravila ljubavi, odnosno kako se treba nekoga voljeti, a ne uči u mržnju?

Kako izgleda, postoji puno vrsta pozitivnih ljubavi, odnosno ljubavi koje stvaraju boljitak i rezultiraju zajedništvom, mirom i sveopćom srećom, ali ipak odgovorimo na pitanje kako treba voljeti da ljubav rezultira boljitkom, a ne zlom.

Pa razmotrimo **šta je to prava ljubav i koja su temeljna pravila ljubavi koja se ne smiju kršiti**, jer ako se ona zanemare onda se ipak ne radi o ljubavi nego o nečem drugom što poprima karakter zla.

Zato ajmo vidjeti što su stari mislioci rekli o ljubavi.

Čitajući stare mislioce zaključio sam da ima nekoliko dobrih oblika ljubavi, a ne samo jedna.

Romantična ljubav koju trebamo usvojiti označuje prihvaćanje partnera bez projekta promjene. Ulazak u romantičnu ljubav sa mišlju „volim ga, ali on ima mana koje mi smetaju pa ću ih kod njega promijeniti“ pogrešan je pristup koji u konačnici rezultira sukobom. Nadalje, svi mi roditelji prema djeci izražavamo **roditeljsku ljubav** koja se posebno očituje kada imamo dijete koje je krenulo zlim putem, kao ono u Bibliji „sin razmetni sve zapio i otišao od oca“, ali roditeljska se

Ljubav očitovala u strpljivom čekanju povratka „izgubljenog sina“. Šire promatrano, ta roditeljska ljubav je također **agape** u kršćanskoj tradiciji, a očituje se kao ljubav koja daje bez očekivanja reciprociteta. Na to se nadovezuje ona Isusova riječ sa križa „**oprosti im Bože, ne znaju što čine**“, kao dodatno pravilo ljubavi, **ljubav kao oproštaj**. U toj nesebičnoj ljubavi oprosta ne držimo do resentimenta, već oslobađamo sebe i drugoga, kao primjerice u pristupu Nelsona Mandele prema apartheidu u Južnoj Africi.

Ali vratimo se mi **VOLIM HRVATSKU** pa se pitajmo ima li ljubav prema domovini neko ime,,, da, ima,,, zove se **patriotizam**. Treba znati da se **patriotizam** u velikoj mjeri preklapa s ljubavi prema domovini, ali nije identičan. **Prava ljubav prema domovini čini zdravu srž patriotizma, dok krivo shvaćeni patriotizam može biti njegova karikatura.**

O čemu se tu radi?

Ljubav prema domovini, treba se temeljiti kao prihvaćanje domovine onakve kakva jest, u čemu pružamo strpljivost i oproštaj predstavljaju patriotizam u svom najčišćem obliku. Takav patriotizam predstavlja privrženost državi usprkos njenim manama, na što se nadograđuje naš rad za njezin rast i održavanje nade u zajedništvo kao i djelovanje na zajedništvu. Kako G.K. Chesterton analizira pravi oblik patriotizma, on to naziva „**prvobitnim patriotizmom**“. Za Hrvatsku bi to značilo, **voliš Hrvatsku jer je tvoja, s Jadranom, Zagrebom i sa svim ranama i manama, ali ne zato što je takva ljubav utopija nego zato što vjeruješ u njen put prema miru, razvoju i zajedništvu i sebe ulažeš u tom pravcu**. To ujedno znači da unatoč što imamo visoku korupciju, nepotizam, niz grešaka u ekonomiji, vjerujemo da će se sve to loše promijeniti pa sebe ulažemo svim svojim bićem i znanjem da se greške poprave.

Međutim, patriotizam može skliznuti u negativan oblik nacionalizma ili fanatizam ako krši temeljna pravila ljubavi. To znači, ako se razvija mržnja prema „izdajnicima“, ako se pokušava nasilno mijenjati vlast ili pak ako se državu vraćati u prošlost ili resentimentirati pogled na državu prema prošlosti usprkos dokazanim zločinima, tada to nije ljubav, već strah ili bolestan ego. A bolestan ego je teška bolest sa pogubnim posljedicama.

Dobar je također primjer pozitivne ljubavi prikazan u pisanju poljskog pjesnik Adama Mickiewicza koji u *Panu Tadeušu* evocira ljubav prema narodu promatrajući svoju Poljsku iz egzila. Adam opisuje kako iz egzila čekaš i nadaš se obnovi, unatoč greškama i porazima. Da bude jasnije, Adam Mickiewicz bio je osuđen na izgnanstvo u dubinu Rusije. Sudjelovao je u tajnom studentskom društvu Filomati na Sveučilištu u Vilni (današnji Vilnius), uhićen je 1823., ali je nakon nekoliko godina izgnanstva uspio pobjeći u Pariz gdje je napisao *Panu Tadeušu*.

Vrijedno je spomenuti i **Platona** koji je u svom **Simpoziju** razvio ljubav kao **eros bez posjeda**, gdje se ljubav očituje kao divljenje ljepoti drugoga bez želje za vlasništvom nad drugim. Razmišljanjima o ljubavi pridružio se i **Aristotel** koji je razvio **philautija (samoljubav)**, gdje polazi da je ključno voljeti samog sebe onakvog kakav jesi, pa tek onda druge i državu. Na taj se način, prema Aristotelu, sprječavaju destruktivni sukobi. Kritika Aristotelovog samoljublja temelji se na činjenici bitnih razlika u kvaliteti svake osobe pa se postavlja pitanje djelovanja loših osoba na društvo. Određenu korekturu Aristotelovog **philautija** dao je **Konfucijev ren** koji razvija ljubav prema drugima kao prema samom sebi. **Konfucijev ren** u nacionalnom smislu preuzima i razvija staru Biblijsku misao „**ne čini drugome što ne želiš sebi**“ **već razvijaj rituale koji grade harmoniju u društvu**.

Ako smo sada shvatili što znači **VOLJETI DOMOVINU** pitam se kako se trebamo postaviti prema Hrvatskoj kao našoj domovini da zaista možemo reći **VOLIM HRVATSKU**?

Ljubav kao pozitivan patriotizam je duboka ljubav koja se očituje kao bezuvjetna privrženost državi i društvu u njoj, ljubav koja gradi zajedništvo i mir, a ne posjed ili kontrolu. **Ako se zanemare temeljna pravila ljubavi kao pozitivno usmjereni patriotizam, ljubav se pretvara se u nešto destruktivno poput egoizma, ovisnosti ili pak mržnje.**

Koja bi to bila temeljna pravila patriotizma i ljubavi prema domovini, ali i ljubavi uopće?

1. **Prihvatanje države onakve kakva jest**, što bi značilo, voli drugoga, dakle sebe, obitelj, domovine bez projekta nasilnih promjene. Mijenjanje silom rađa sukobe, što znači da kršenje ovog pravila predstavlja težnju prema utopijskom „poboljšavanju“ koje uništava slobodu.
2. **Prema domovini imam strpljivost i nadu**, kao što to roditelj ima prema „izgubljenom sinu“. Radi na dobrom i čekaj povratak dobroti bez destruktivnog osuđivanja. Kršenje ovog pravila predstavlja nestrpljivu osudu koja zatvara vrata opraštanju.
3. **Održavaj i širi opraštanje bez resentimenta**, što znači, oslobađaj sebe i drugoga od tereta grižnje savjesti, ne zadržavajući zlo u srcu. To ne znači prihvaćanje zla iz prošlosti, već naprotiv, rasvjetljavanje zla u smislu „ne ponovilo se“ uz „oprosti im Bože“. Kršenje ovog pravila ljubavi vodi prema osvete ili stalnom (zlo)pamćenju grešaka i zla iz prošlosti, troši tvoju energiju i sprječava iscjeljenje.
4. **Davanje ljubavi bez očekivanja**, što znači pružanje ljubavi koja traži reciprocitet samo kroz primjer, a ne kroz uvjetovanost. To znači, ljubi i onoga tko je činio zlo, ali očekuj da će ubuduće činiti dobro. Takvu mu ljubav ne uvjetuj dobrim, ali stoj na distanci strpljivo i oprezno očekujući dobro. Kršenje tog pravila ljubavi vodi manipulaciji nagradom ili pak uvjetovanje teškom kaznom, što ljubav pretvara u trgovinu.
5. **Empatija iz samoprihvatanja**, zadnje je pravilo ljubavi koje nas usmjerava da prvo volimo sebe u svojoj nesavršenosti, što znači imati empatiju prema nesavršenosti drugih. Empatija je milost i dar koji trebamo širiti oko sebe. Kršenje tog pravila dovodi do narcizma ili nekih kvazi samopromjena koje nas oblikuju kao idola prije davanja ljubavi prema drugima, a idol je samo Bog.

Dakle, ovdje sam naveo 5 temeljnih pravila ispravno postavljene ljubavi prema domovini, državi u kojoj živimo, ali i prema narodu oko nas, što predstavlja pravilno oblikovani patriotizam. Naveo sam također i negativnosti koje mogu nastati izostankom svakog od tih pravila, pa bi istaknuo kako zanemarivanjem ovih pravila ljubav postaje **strast** (Platon: prolazna požuda), **fanatizam** (u patriotizmu: mržnja prema „izdajnicima“) ili **ovisnost** (želja za kontrolom i nadzorom).

I da se vratim na Bibliju kao izvor svih pravila života, za **pravu ljubav**, sv. Pavle (1. Kor 13) kaže: „**sve trpi, sve vjeruje, sve nada, sve podnosi**“ – ona sve liječi, a ne razara. To bi u kontekstu domovine, za ljubav prema Hrvatskoj značilo **voli Hrvatsku sa svim ranama i manama, a svojim darovima znanja i radom djeluj poticajno u svom krugu, kloni se osvete prošlosti, ali također svo zlo prošlosti rasvijetli i skloni od budućnosti.**

Vratimo se sada onim brojnim izričajima ljubavi **VOLIM HRVATSKU** brojnih likova iz svih mogućih društvenih, političkih i interesnih miljea, kao i pojedinaca, počevši od nas osobno. Dakle, sukladno obrazloženju pravila ljubavi hrvatskog naroda prema državi može se bez puno obrazloženja zaključiti da brojni istupi mnogih imena koje sam naveo, kao i nekih stranaka, kao što su SDP i Možemo nisu u skladu sa istinom VOLIM HRVATSKU, dakle istina njihove ljubavi je nekakva suprotnost. **Oni Hrvatsku vole kroz agresivne promjene u pravcu neke druge države koja im je u srcu, a ne ove Hrvatske nakon 1991. Jasno je da se tu rađa eufemizam rigidnog totalitarnog komunizma koji predstavlja neki „njihov“ oblik ljubavi prema Hrvatskoj. Dakle to je primjer negacije ljubavi.**

Također, vrlo je lako zaključiti da svi oni **stranci (bankari, trgovci, mešetari...)** vole hrvatsku kao „zlatnu kravu“ koju vole dok je god mogu musti ne vodeći računa kako je to kravi i hoće li ta krava jednog dana od prevelike mužnje krepiti.

Naši iseljenici, vrlo vjerojatno vole Hrvatsku, ali, rekli bi, sve im je dozlogrdilo i **izgubili su nadu u boljitak pa su iselili**. To je žalosno i velika šteta nad kojom se moramo zamisliti.

Dakle, **pravo je pitanje kako treba pripremiti temelje za izričaj VOLIM HRVATSKU?**

Kako se kaže, ZA LJUBAV TREBA DVOJE, pa počnimo „odozgo“ od države, dakle od naše Hrvatske. **Gdje je taj temelj koji je država pripremila za ljubav, ili koji je trebala pripremiti za ljubav?**

Da bi odgovorili na to pitanje razjasnimo što se u ovoj raspravi podrazumijeva pod pojmom DRŽAVA? Zanimarimo one brojne tisućljetne analize države, pa za ovu analizu možemo reći, **država je politička i pravna institucija, odnosno organizirana zajednica ljudi (narod) na suverenom teritoriju, s vlašću (Vlada, institucije) koja proizlazi iz naroda i služi narodu.**

Prema **hrvatskom Ustavu**, navodi se da je Republika Hrvatska „**jedinstvena, nedjeljiva, demokratska i socijalna država**“ (St. II, čl. 1.) gdje vlast pripada narodu kao zajednici slobodnih građana. Može se zaključiti da svaki USTAV prezentira državu, u ovom slučaju Hrvatsku, pa sam malo analizirao hrvatski Ustav i našao da je pun nejasnoća, nedorečenosti i rupa. Da ne duljim, primjerice, demokratska država i demokracija pitanja su koja se tek donekle mogu raspoznati pa se u članku 38. navodi: „**jamči se sloboda mišljenja i izražavanja misli**“ što se u nastavku tek ovlaš obrazlaže. Smatram da je naša aktualna stvarnost pokazala da taj članak, u smislu poimanja demokracije, otvara mogućnost zaštićene anarhije, izostavljajući jasne kriterija povrede hrvatskih nacionalnih vrijednosti. Da, netko će reći da će to zakoni riješili, ali zakoni to ne rješavaju, odnosno, ako rješavaju onda se to pretvara u sudački subjektivizam.

Može se zaključiti da demokracija znači slobodu izražavanja unutar prihvatljivih granica, što znači da svatko može kritizirati Vladu, ali ne pozivati na ukidanje RH ili negirati ratnu pobjedu u Domovinskom ratu, jer to prelazi u „mržnju“ ili „pobunu“. To tada podliježe Krivičnom zakoniku, čl. 325-326, ali onda se susrećemo sa subjektivnošću sudaca. Da bi ova činjenica bila jasna, za isti izričaj i djelovanje, jedan sudac može odrediti kaznu dok drugi može osloboditi, jer u hrvatskom pravosuđu nema instrumenta usklađenja među sudskim presudama poznatog kao „izvor prava“. **Dakle, tu nešto u sustavu nedostaje!** Ima tu još puno rupa, kako u Ustavu tako i u šumi zakona, ali nije to za ovaj članak, jer je predugačko, pa idem dalje. Ipak, samo kratko ću napomenuti što izgleda zaboravljamo, a to je da **svako uređeno demokratsko društvo i država ima snažne institute nacionalne zaštite, ništa manje snažne nego imaju totalitarne države, ali bitno drugačije.**

Idemo dalje pa ponavljam pitanje, **što je potrebno da država osigura ljubav građana prema sebi? Odnosno, da li u datim uvjetima nesređenosti hrvatska država može tražiti i očekivati ljubav svojih građana? Kakav je tu oblik zahtijeva ljubavi?**

Ovdje bi se vratio na ono što smo prethodno rekli pa bi ponovno istaknuo onih **5 temeljnih pravila patriotizma i ljubavi prema domovini** (od a. do e.), a koja bez obzira na sve moraju biti na djelu. Ali, kako god to bilo apsolutno i izgledalo donekle idealistički i utopijski, potrebno je razviti neke druge aktivnosti i zahtjeve naroda prema državi, odnosno prema onima na vlasti. Zašto? Državu treba shvatiti kao interakciju prostora i društva unutar zadanih granica, Vladu koja ima vlast u smislu služenja narodu, i narod u smislu djelovanja za miran i ugodan život u državi.

Ako smo obrazložili odnos naroda prema državi, u kojemu se održava ljubav naroda prema svojoj državi, a patriotizam i domoljublje koje rađaju mir i zajedništvo, potrebno se upitati, na koji način država mora odgovoriti svojom ljubavlju prema ljubavi naroda i to tako da se te dvije ljubavi spoje proizvodeći zadovoljstvo naroda životom u državi.

Šta to znači?

Za početak, ne smije se zanemariti da je Hrvatska mlada država bez zrelih nadzornih sustava pa je suočena s rizicima i ugrozama poput poziva na Jugoslaviju ili povratak komunizma, a koji ugrožavaju većinski narodni osjećaj i nacionalni hrvatski suverenitet rođen 1991. Država (kroz Vladu i institucije) ima obavezu zaštititi narod pružajući sigurnost, pravni okvir i učinkoviti sustav nadzora, uzvraćajući ljubav narodu kroz navedenih **pet pravila**, ali s fokusom na prevenciju nereda. **Tu se postavlja pitanje, šta to znači i kako to provesti? Kako definirati pet osnovnih pravila ljubavi države prema narodu? Stoga obrazlažem 5 pravila ljubavi države prema svom narodu.**

1. **Prihvatanje:** Prihvati narod onakav kakav jest (s ratnim traumama), oslušuj govor naroda, a mijenjaj sukladno potrebama naroda reformama, a ne silom.
2. **Strpljenje/nada:** Ulaži dugoročno u sigurnost (vojska, kibernetička obrana), ali ne samo kao odgovor na reakcije. To znači modernizacija HV i obavještajnih službi protiv hibridnih prijetnji (dezinformacije o Jugoslaviji i druge prijetnje).
3. **Oproštaj:** Pomiri prošlost (npr. s manjinama), činjenicu NDH, sva zla bivše Jugoslavije, ali razotkrij sva zla i čuvaj sve povijesne istine, posebno one potresne, uz „ne ponovilo se“.
4. **Davanje bez uvjeta:** Besplatna zaštita (policija, pravda) za sve, a ne klijentelizam. Osiguraj javni red bez korupcije. Zaštita od terorizma i raznih ideologija.
5. **Empatija:** Razumjeti strahove (od komunizma), otkloniti prijetnje dijalogom umjesto rigidnom cenzurom, što znači osigurati nacionalni konsenzus protiv ekstremizma, s inkluzijom branitelja.

Reći će te, ovo sve lijepo teorijski izgleda kako ovaj govori, ali kako to realizirati? Nije li to utopija ili ipak ima tu mogućnosti za boljitak i izlaz iz stanja u Hrvatskoj sa kojim nitko tko je pozitivan ne može biti zadovoljan.

Zahvaljujući izračunu Eurostata za 2024. **zadovoljstvo naroda životom u svojoj državi Hrvatska se od 27 država nalazi na 25tom mjestu** (6,8 bodova), a iza nas su samo Grčka i Bugarska, što nedvojbeno ukazuje na nezadovoljstvo naroda životom u svojoj državi. To rezultira iseljavanjem i drugim nedaćama koje su neprihvatljive. Ali ako se uzme u obzir da ekonomski ipak ne stojimo tako loše, kao i da nam je svakodnevni život neloš, moramo se suočiti sa istinom nezadovoljstva naroda što je potrebno riješiti, a to su sukobi, nemiri, nejedinstvo kao i brojne druge društvene nedaće.

Ali prije nego uđem u rasvjetljavanje nezadovoljstva životom u Hrvatskoj koje rezultira problemima u izgradnji ljubavi, spomenuo bi i **trećeg subjekta** u toj pozitivnoj ljubavnoj mreži naroda i države, a to su **branitelji**. S obzirom da su branitelji ključni činitelj postojanja Hrvatske, to oni imaju posebnu odgovornost i obavezu u tom nacionalnom domoljubnom ljubavnom trokutu, **država, narod i branitelji**. Svakako, tu ne smijemo zaboraviti doprinos **predsjednika Tuđmana koji je sa svojom ekipom, dobrim dijelom Udbašima**, omogućio da danas imamo Hrvatsku, ali... ostavimo taj „ali“ za analizu koja slijedi i vratimo se braniteljima.

Dakle, branitelji koje sačinjavaju **dragovoljci** kao i **bivši pripadnici bivše JNA** iz koje su pobjegli da bi se pridružili (HV) hrvatskoj vojsci, imaju posebnu odgovornost za ovu državu, a što je tek diskretno uneseno i u Ustav (vidi: Izvorišne osnove) i to samo kao naznaka postojanja: „(...) **pobjedi hrvatskog naroda i hrvatskih branitelja u pravednom, legitimnom, obrambenom i**

oslobodilačkom Domovinskom ratu (1991. – 1995.)“. Ipak, kako god bilo, **branitelji su nezaobilazna činjenica ove Hrvatske.**

Branitelji imaju svoje ministarstvo, dakle zaslužili su pažnju hrvatske države, ali da li je to dovoljno? **Ovo pitanje DA LI JE TO DOVOLJNO** obrazložiti ću u nastavku, a sada ću samo navesti da branitelji kao treći subjekt koji se ne smije zaboraviti ni zanemariti u patriotskom ljubavnom trokutu NAROD – DRŽAVA – BRANITELJI imaju svoj zadatak izričaja ljubavi prema svojoj domovini Hrvatskoj. Da bude jasno, **za branitelje posebno važi onih 5 pravila patriotske ljubavi prema domovini** a koja smo naveli na početku od a) do e). Dakle, **temeljna pravila patriotizma i ljubavi prema domovini** ne zaobilaze branitelje nego se upravo na njima dimenzioniraju, razvijaju i šire na narod. **Branitelji moraju preuzeti ulogu stjegonoša ljubavi prema državi, nositelja patriotizma, a država ima obvezu omogućiti braniteljima tu ulogu.**

To znači da tu mora biti početak rješavanje svih problema o kojima govorimo, pa će se u nastavku razmotriti zašto i kako to treba realizirati.

Slijedi drugi dio, dakle nastavak na temu **Hrvatska, ljubav i nada.**

Izv. prof. dr. sc. Tihomir Luković

Zagreb, 20. veljače 2026.